

ע"פ 5995/10 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5995/10

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת הדין מיום 18.2.2010 ועל גזר הדין
מיום 15.7.2010 של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו בתפ"ח 1028/08, 1129/07 שניתנו על-ידי
השופטים א' שהם, י' שבח וש' ברוך

תאריך הישיבה: ד' באב התשע"ה (20.7.2015)

בשם המערער: עו"ד בני נהרי; עו"ד שוש חיון; עו"ד אשר אדרי
בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. המערער הורשע בבעילה אסורה בהסכמה, באינוס (ריבוי מקרים), במעשה סדום (ריבוי מקרים) בכליאת שווא,

עמוד 1

בתקיפה בנסיבות מחמירות, באיומים (ריבוי מקרים) ובניסיון לרצח; נדון ל-25 שנות מאסר, וחוייב בתשלום פיצויים בסך של 200,000 ₪ לפלונית, קרבן העבירות. מכאן ערעורו על הרשעתו בניסיון לרצח ועל גזר דינו.

עיקרי כתב האישום

2. על-פי האישום הראשון, הכירה פלונית את המערער בשנת 2001, בהיותה בת 15, בזמן ששהתה בפנימיה, כשניהל מערכת יחסים זוגית עם אחותה. לאחר שנפרד מאחותה, החל להתרועע עם פלונית, ביקר אותה בפנימיה, בא לביתה, ולקחה לטיולים במכוניתו. במהלך אותה שנה, במועדים שונים, במכוניתו, נישק המערער וליטף את גופה של פלונית, הכניס את ידו מתחת לחולצתה, נגע לה בחזה, בהמשך הסיר את תחתוניה והחדיר את אצבעותיו לתוך איבר מינה, הכל ללא הסכמתה. באותה תקופה לקח המערער את פלונית במכוניתו לפארק, שם החדיר את איבר מינו לאיבר מינה, ללא הסכמתה, והמשיך לעשות כן מספר רב של פעמים. בשנת 2002, כשמלאו למתלוננת 16 שנים, אסף אותה המערער מביתה והובילה לפארק, נגע בה, למרות שהביעה מורת רוח וחרף סלידתה ממנו. בתגובה להתנהגותה, תקף אותה המערער במכת אגרוף בפניה, והיא נפלה לאחור על גבי מושב המכונית. המערער הכניס בכוח חולצה מבד אל פיה של המתלוננת, באופן שהיקשה עליה לנשום, גרם לה לחנק, והודיעה שיפסיק את מעשיו רק בתנאי שלא תצעק ולא תזעיק את המשטרה. המתלוננת חששה לחייה, סימנה בידה שלא תעשה דבר, והמערער הוציא את החולצה מפיה, ואיים עליה שאם תספר על אשר ארע ירצח אותה. מפאת חששה מפניו, לא סיפרה לאיש. במהלך אותה שנה, לקח המערער את פלונית במכוניתו למקום מבודד, שם סובב את גופה והחדיר את איבר מינו אל תוך פי הטבעת שלה, בניגוד לרצונה, וחרף בכייה ותחינותיה לבל יעשה זאת. במהלך תקופה זו, בשנת 2002, במספר רב של הזדמנויות, במכוניתו ובדירתו, החדיר המערער את איבר מינו אל תוך איבר מינה של פלונית, שלא בהסכמתה. בשנת 2004, כשמלאו לה 18, הוציא המערער את פלונית מדירת הוריה והעבירה לדירה ששכר. במהלך אותה תקופה, נהג לצאת לעבודות בשעות הבוקר ולנעול את פלונית בדירה, מבלי לאפשר לה לצאת מפתח הבית, עד שובו. כשהביעה את מורת רוחה מכליאתה, אמר לה המערער "תצעקי עד מחר, אין מי שישמע אותך". במהלך אותה תקופה, דרש המערער מפלונית לקיים עמו יחסי מין, דבר יום ביומו. בפעמים שסרבה, תקף אותה במכות בכל חלקי גופה, איים עליה ברצח, עד אשר הביעה את הסכמתה לקיים עמו יחסי מין. בשלוש הזדמנויות, בשעה שקיימו יחסי מין, סובב המערער את גופה של פלונית והחדיר את איבר מינו אל תוך פי הטבעת שלה, בניגוד לרצונה, וחרף בכייה ותחנוניה שיחדל. בשנת 2005 החליט המערער לרשום את פלונית ללימודים במדרשה על מנת לחזק את אמונתה הדתית ולשכנעה להתחתן עמו. במועד כלשהו, במהלך שהייתה במדרשה, אסף המערער את פלונית במכוניתו, עצר במקום מבודד, הרים בכוח את חצאיתה, הסיר את תחתוניה, והחדיר את איבר מינו אל תוך איבר מינה, שלא בהסכמתה. לאחר מכן החזיר אותה אל המדרשה. במועד מאוחר יותר, חיכה המערער לפלונית בפתח המדרשה, והציע להסיעה למקום עבודתה. פלונית נענתה ונכנסה למכונית. כשהבחינה בכך שהמערער יוצא מתחומי העיר, ניסתה לשחרר את חגורת הבטיחות ולצאת מהמכונית. אז, החזירה המערער בכוח אל תוך המכונית וחגר אותה, והגביר את מהירות נסיעתו. במהלך הנסיעה, עצר המערער את המכונית ונגע בגופה של פלונית. זו הביעה מורת רוח, ובתגובה תקף אותה המערער, הכניס את אצבעותיו בחוזקה אל תוך פיה, באופן שגרם לה לקשיי נשימה ולחנק. בשל פחדה מפניו, סימנה לו בידה כי יחדל, והסכימה לקיים עמו יחסי מין. המערער החדיר את איבר מינו לתוך איבר מינה של פלונית. בהמשך, הוביל אותה לדירה, שם תקף אותה בכך שהטילה על המיטה, פסק את רגליה בחוזקה, הוריד את בגדיה, החדיר את איבר מינו אל תוך איבר מינה ואמר לה שבכוונתו להכניס אותה להריון.

3. על-פי האישום השני, ביום 4.11.2007 לפנות ערב, פסעה פלונית ברחוב, בלוויית חברים, בדרכה אל תחנת אוטובוס, כדי לנסוע למקום עבודתה. לפתע התקרב המערער לעברם, ביקש לשוחח עם פלונית, היא הסכימה, והשניים התרחקו קמעא ושוחחו מספר דקות. בהמשך נכנסו אל תוך מבואת בניין, שם תקף המערער את פלונית בכל חלקי

גופה, אחז בצווארה, חנק אותה, נטל לבנה והטיחה בחוזקה בקדמת ראשה בכוונה להמיתה. פלונית התמוטטה, שתתה דם, והובלה לבית החולים מחוסרת הכרה ומונשמת, כשידיה ורגליה חבולות, חבלות קשות גם בגולגולתה, שברים בשיניה, שבר בארובת עין שמאל, והמטומות בפניה ובצווארה. המערער נמלט מהמקום במכוניתו.

עיקרי פסק הדין של בית המשפט המחוזי

4. הכרעת הדין מפרטת את דבריה של פלונית בעדותה, וכן גם עדויות נוספות של אביה, אחותה, חברותיה, מורתה, מעסיקו של המערער; עדותו של המערער, גיסו ושתיים ממכרותיו; ראיות נסיבתיות, מסמכים, ועוד. לא אדרש לכל אלה, גם לא לטיעוני ב"כ הצדדים בבית המשפט המחוזי, ולא לניתוח המשפטי, אלא רק כפי הנחוץ לערעור על העבירה של ניסיון לרצח - שרק לגביה מערער המערער לפנינו, בהשלימו עם הרשעתו בשאר העבירות - וכפי הנדרש לערעור על גזר הדין.

5. נסיונו של המערער לקטול את חייה של פלונית נעשה למעלה משנתיים וחצי לאחר פרידתם. המערער פגש אותה ברחוב שבו הוא מתגורר וביקש לשוחח עמה ביחידות, מאחורי אחד הבניינים ברחוב. לדברי פלונית בעדותה, סיפר לה המערער כיצד גרם אביה לפרידתם, וביקש ממנה להתלוות אליו לסיבוב במכוניתו, אך היא סרבה בתואנת שוא לפיה יש לה חבר. בשומעו זאת נדרך המערער, הפך "לחוץ ועצבני", כלשון פלונית, וביקש ממנה להתלוות אליו אל מאחורי בנין סמוך. היא הלכה, הוא מאחוריה, ומאז אינה זוכרת מה התרחש. גרסתו של המערער עברה מספר שינויים, בחקירותיו במשטרה ובעדותו בבית המשפט: החל בדברים שאמר לה על סבל שגרמה לו, יריקה שירקה בפניו; המשך בדבריו שקודם לכן נעצה בו מבט, והוא הבהיר לה שהקשר ביניהם תם ולא יחזרו להיות ביחד; וכלה בעדותו בבית המשפט, כי ביקש ממנה להסיר כישוף שאביה הטיל עליו, וכי הם ירקו זה על זה (תוך שהוא סותר את דבריו לגבי מי שירק ראשון), ובהמשך עדותו כשאישר שאולי דחף את פלונית והיא נפלה על מרצפת האבן שהיתה במקום, אך הכחיש שניסה לחנוק אותה ושהשליך עליה את מרצפת האבן. לדבריו, בעקבות דחיפתה, דיממה "מהראש לא יודע מהפה, לא זוכר", ולאחר שעומת עם חוות דעת פתולוגית הודה שאולי גם היכה את פלונית באגרוף. על שטיח למרגלות מושב הנהג במכוניתו של המערער נמצאו קצוות שער מוכתמות בדמה של פלונית, כשלפי דברי המערער מעולם לא נכנסה למכוניתו זו. חברתה של פלונית ובעלה העידו על תחילת המפגש, על כעסו של המערער, ועל טענתו כי היא כפויית טובה כלפיו. כעבור דקות אחדות ראוהו בורח מהבנין. חברתה של פלונית ניגשה למקום וראתה את פלונית שרועה על הארץ, מחוסרת הכרה, כתמי דם ליד ראשה ולמרגלותיה. בעלה העיד גם הוא על כתמי הדם ועל אבן גדולה מוכתמת בדם ליד פלונית. בית המשפט המחוזי נתן אמון בעדויות השניים, לא היה להם אינטרס לשקר, מה גם שדבריהם תאמו את הממצאים בזירה שתועדו בצילומים בחוות דעת פתולוגיות ובמסמכים רפואיים. סמוך למתלוננת, מחוסרת הכרה ומדממת, נמצאה מרצפת אבן שבורה לשניים. חלק אחד עם הפנים מעלה, מוכתם בדמה של פלונית, והשני, עם הפנים מטה, וגם עליו כתמי דם של פלונית: "לו רק נדחפה המתלוננת ונפלה על המרצפת, ונפילה זו שברה אותה, סביר להניח כי שני חלקי המרצפת היו מונחים בזירה עם הפנים מעלה, ודם המתלוננת היה מכתים את שני החלקים הגלויים. לא כך היה, והמסקנה היא כי מרצפת האבן הושלכה על המתלוננת, וכנראה שהמרצפת התהפכה כשפגשה את הקרקע... לו המתלוננת היתה רק נופלת על המרצפת, סביר להניח כי דמה היה ניגר גם על פאותיה, ואין הדבר עולה מהראיות בזירה" (עמוד 45 להכרעת הדין). עוד כמה וכמה הסברים משכנעים נתן בית המשפט המחוזי, לביסוס מסקנתו "כי המרצפת הוטחה או הושלכה על ראשה של המתלוננת" (שם).

6. הטחת המרצפת בראשה של פלונית, או השלכתה, שאליה הצטרפה מכת אגרוף בעין (כעולה מהמסמכים הרפואיים, ובהתאם להודאתו של המערער) וכן גם חניקה בצוואר, מקיימים את היסוד העובדתי של עבירת הניסיון לרצח. מידותיה של מרצפת האבן, משקלה, אופן הטחתה בראשה של פלונית, שבירתה לשניים, מעשי התקיפה

הנוספים, הפציעה הקשה, הימלטות המערער מן הזירה לאחר שלדבריו צפה בפלוגית שרועה על הקרקע ומדממת מראשה, העלמת בגדיו; כל אלה, בהצטברם לרקע הקודם, מבססים גם את הלך הנפש הדרוש להרשעה בעבירת הניסיון לרצח. המערער "היה מודע לכך שהוא מנסה לרצוח את המתלוננת ושאל לעשות כן" (עמוד 46 להכרעת הדין). בקשר עם פלוגית הפגין המערער כלפיה "קנאות, אובססיביות ורכושנות. יחסו אליה התאפיין באלימות מינית, פיזית ומילולית. לא פעם איום הנאשם על חיי המתלוננת, ולדבריה, אף אמר לה כי אם לא תהיה שלו, לא תהיה של אף אחד אחר. החלטת המתלוננת לעזוב את הנאשם הותירה אותו שבור ומדוכא" (שם). סמוך לפני תקיפתה, סיפרה פלוגית למערער "כי היא יוצאת עם מאן דהוא אחר, ובשורה זו עוררה אצלו, קרוב לוודאי חימה וזעם, וגיבשה אצלו את ההחלטה להמיתה" (שם). בית המשפט המחוזי ציין עוד, "למעלה מן הדרוש" (שם), כי מכוח חזקת הכוונה ניתן להגיע למסקנה על התגבשות היסוד הנפשי אצל המערער, כפי הדרוש להרשעה בעבירת הניסיון לרצח: "חזקה, כי מי שמנסה לחנוק מאן דהוא אחר, ולאחר מכן מטיח מרצפת אבן כבדה בראשו, באופן שזו נשברת לשתיים, וכן מותיר את הפצוע, חסר הכרה, לדמם בזירת האירוע לאחר שקודם לכן אף פגע בפניו במכת אגרוף קשה ששברה את ארובת עינו, מתכוון להמיתו" (שם).

7. בגזר הדין צוינה התלות המוחלטת של פלוגית במערער, אשר הביאה לציות מלא לרצונותיו וליצריו המיניים. בשלבים שונים גרם לניתוקה ממשפחתה ומחברותיה, והוא הורשע בשורה של עבירות כנ"ל, מהחמורות שבספר החוקים. בית המשפט המחוזי דחה את טענת ההגנה, כי מדובר בחוסר הבנה מצדו של המערער או בשיפוט חברתי לקוי. במודע פעל המערער על מנת לבודד את פלוגית מהעולם החיצון ותקף אותה מינית פעם אחר פעם, חרף התנגדותה ומתוך מודעות לחוסר הסכמתה. באלימות נקט, ואין להתייחס למעשיו בסלחנות, כאל מריבה שגרתית בין בני זוג: "מדובר במעשים אכזריים, מרושעים, מתוכננים ובזויים, מעשים שכל אדם בר דעת סולד מהם. על הטראומה שנגרמה למתלוננת כתוצאה ממעשיו של הנאשם יעידו הדברים המופיעים בתסקיר קורבן העבירה" (עמוד 328 לגזר הדין). פשע נורא הוסיף המערער על הפשעים שביצע במסגרת האישום הראשון, כשנתיים וחצי לאחר פרידתם, בניסיונו לגרום למותה של פלוגית - "בין בדרך של חניקה, ובין בדרך של הטחת מרצפת אבן כבדה על ראשה...מעשה אכזרי זה מלמד על אישיותו העבריינית של הנאשם, אשר לא היה מוכן להרפות מהמתלוננת ולהניח לה לחיות את חייה, אלא מימש את איומו שאם לא תהיה שלו לא תהיה של אף אחד אחר" (עמוד 329 לגזר הדין). עונשו של המערער נגזר ל-16 שנות מאסר, מהן 14 שנים לריצוי בפועל והשאר על תנאי, במסגרת האישום הראשון; 17 שנות מאסר, מהן 15 שנים לריצוי בפועל והשאר על-תנאי, במסגרת האישום השני; העונשים הצטברו באופן חלקי, באופן של-15 שנות המאסר בגין האישום השני הצטברו 10 שנות מאסר בגין האישום הראשון, כך שסך הכל נגזר על המערער לרצות 25 שנות מאסר. כמו כן חוייב המערער לשלם לפלוגית פיצויים בסך של 200,000 ₪.

עיקרי הטענות בערעור

8. לטענת המערער, שגה בית המשפט המחוזי בהרשעתו בניסיון לרצח, משום שאין ניתן לקבוע מעבר לספק סביר כי אכן התכוון להמית את פלוגית. הראיות הן נסיבתיות. פלוגית לא זכרה דבר, והמערער הכחיש שתקף אותה באבן. מדובר בארוע בלתי מתוכנן, פגישה אקראית ברחוב, כשנתיים וחצי לאחר הפרידה. המערער לא הגיע כשהוא מצויד בנשק חם או קר. התקיפה נעשתה באמצעות לבנה שהיתה מונחת במקום. אין בהטחתה בראשה של פלוגית - שאינה דומה לירי או לדקירה בחזה - כדי למלא אחר החזקה שלפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו. אפשרות סבירה היא כי הכוונה היתה לגרום לחבלה חמורה, וכך גם לגבי החניקה. לדברי המערער, עזב את המקום בעוד פלוגית חיה ונושמת, ועשה כן בריצה משום שנבהל ממה שעשה, שהטיח אגרוף בפניה. כעבור יומיים הסגיר את עצמו למשטרה. מן הראוי, לטענת ב"כ המערער, להמיר את הרשעת המערער בניסיון לרצח, בהרשעה בחבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. אשר לגזר הדין, ב"כ המערער טען כי המערער הוא איש טוב וגומל

חסדים. מעולם לא הורשע. עסק בהתנדבות בתיקון תריסים. לרוע מזלו הבחין בפלוגית ברחוב, ביחד עם אחרים, וביקש ממנה לסור הצידה, וכך ארע מה שארע. אין בגזר הדין התייחסות לעברו הנקי של המערער, להתנדבותו לסייע לזולת, לחרטה שהביע, למצבו הנפשי, ולתסקיר שירות המבחן. גזר הדין לוקה בכך שאין בו מילה טובה אחת לזכות המערער. מן הראוי להקל בעונשו.

9. ב"כ המשיבה טענה מנגד על תוצאת התקיפה - חבלה קשה ביותר, מסכנת חיים, 3 שבועות של חוסר הכרה ו-3 חודשי אישפוז. נזק מוחי גרמה התקיפה לפלוגית, היא זקוקה לשיקום, עד היום חווה קשיי ריכוז, וחייה אינם נורמליים כמקודם. על סמך עדויות ותיעוד הרפואי נקבעו ממצאים עובדתיים על אודות חניקה, אגרוף לפנים, והטחת אבן בראש. הממצאים העובדתיים מעוגנים היטב בחומר הראיות, ומפי המערער לא נשמעה גרסה נגדית פוזיטיבית. ב"כ המשיבה הציגה לפנינו אותה אבן גדולה, מרצפת עבה וכבדה שהטיח המערער בראשה של פלוגית. הפציעות הרבות אינן מתיישבות עם נפילה, טענה שנטענה על-ידי ההגנה בשפה רפה. כל זאת, על רקע העבר שאינו שנוי עוד במחלוקת, של קשר של המערער שהיה כבן 40 אז, עם פלוגית, בהיותה בת 15, עד אשר העבירה בגיל 18 לגור עמו בדירתו, בעל ואנס אותה מעשה שגרה, באלימות ובכוח, באופן שבא לידי ביטוי גם במכות ובחניקות. פלוגית וסביבתה, פחדו מפני המערער שאיים כי אם לא תהיה שלו, לא תהיה של אף אחד אחר. משפחתה רצתה להבריחה לחו"ל, אך לא הצליחה. שנה ארוכה ליווה אותה אביה, להבטיח שלא יאונה לה רע. היחסים בין המערער לפלוגית נותקו, אך המערער לא הצליח להשלים עם עובדה זו. חומרת הפגיעה ומורכבותה, לא מותירים ספק בקיומו של היסוד הנפשי. המסכת החמורה, עבירות שבוצעו על בסיס יום-יומי במשך שנים, גילה הצעיר של פלוגית, ההסלמה באלימות עד שהגיעה לשיאה בניסיון הרצח, וכשפלוגית חיה עדיין תחת השפעת האירוע, כל אלה מצדיקים את העונש. תסקיר שירות המבחן מלמד על הטיפולים הפיזיים שלהם נזקקה פלוגית, מבלי שהיה לה מקור כספי לשלם. פלוגית מפחדת פחד מוות מפני האפשרות שהמערער ישוב ויפגע בה. המסוכנות זועקת, המערער לא לוקח אחריות, ויש צורך להרחיקו מפלוגית ומן החברה כולה, למשך זמן רב, כדי להעביר מסר שמעשים שכאלה לא יכול שיעשו.

דיון והכרעה

10. שלושה יסודות אלה נדרשה המשיבה להוכיח לגבי היסוד הנפשי של "כוונה תחילה": הכנה, העדר קינטור והחלטה להמית. על השניים הראשונים אין מחלוקת. טענותיו של המערער מוסבות כלפי יסוד ההחלטה להמית. למקרא הכרעת הדין ולמשמע טענות ב"כ הצדדים, המסקנה היא כי כוונתו של המערער להמית את פלוגית הוכחה; הן בצפיית התוצאה הקטלנית, הן ברצון להשיגה.

11. אין עוררין על כך שהמערער תקף את פלוגית. בית המשפט המחוזי קבע ממצאים עובדתיים, על כך שניסה לחנוק אותה בצווארה, שהיכה אותה באגרוף בעינה, ושהטיח מרצפת אבן בראשה. עד כדי כך היתה עוצמת המכה, שמרצפת האבן - גדולה וכבדה - נשברה לשניים. שני החלקים הוכתמו בדמה של פלוגית, וחיבורם יחדיו מראה כתם דם גדול במרכז המרצפת, ומכאן מסקנה שלא נסתרה, כי פלוגית נפגעה בראשה מהמרצפת לפני שנשברה. ראינו את המרצפת, ומראה עיניים שכנענו בצדקת קביעת בית המשפט המחוזי כי זו מקבילה בעוצמתה לכלי נשק קטלני. הא למדנו על הלך רוחו ועל כוונתו של המערער.

12. כזאת למדנו גם מריבוי הפגיעות ומיגוון האמצעים - אבן, אגרוף וחניקה. כדברי בית המשפט המחוזי: "מספר מעשי התקיפה מעיד על כך שהנאשם גמר בלבו לרצוח את המתלוננת" (עמוד 45 להכרעת הדין). מיקום הפגיעות, בראש ובצוואר, מעיד "לא על כוונה לפצוע גרידא, אלא על כוונה לקטול חיים" (שם). חבלות קשות נגרמו לפלוגית,

במידה כזו שאביה התקשה לזהותה. התיעוד הרפואי מלמד על דימום מוחי, שבר בארובת העין, ושיניים שבורות. לפלונית נגרם נזק מוחי בעקבות חוסר באספקת חמצן. על צווארה נמצאו המטומות, וסימני אצבעות. היא פונתה מזירת האירוע מחוסרת הכרה. שלושה חודשים הייתה מאושפזת בבית החולים. בשים לב לכל אלה, לבטח מתקיימת במערער "חזקת הכוונה", לפיה התכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו.

13. לא היה בפי המערער הסבר, ולא ראיה, לסתור את החזקה. בתחילה נמנע ממתן גרסה בטענה כי איננו זוכר, בהמשך אישר שאכן היה דימום מראשה או משיניה של פלונית; עוד זאת אמר, "אולי אני דחפתי אותה" (עמוד 238 לפרוטוקול); "אולי הבאתי לה אגרופ. אולי" (עמוד 41 לפרוטוקול), וההסבר שנתן לסימני החניקה היה: "אולי תוך כדי הנפילה" (שם). המערער נמנע מלהגיש עזרה לפלונית. כשראה אותה שרועה על הקרקע ומדממת, פצועה קשה, מחוסרת הכרה, ברח מהמקום. בתחילה, בתשובה לכתב האישום, טען המערער כי לא תקף כלל את פלונית. בהמשך, בחצאי הדברים הנ"ל, בסתירה לדברים שנאמרו בתחילה, בגרסה חלקית ומתפתחת, לא היה כדי לעורר ספק סביר בחזקת הכוונה. כזכור, קודם לתקיפה, פנה המערער לפלונית בטרונת תקיפה, וכשאמרה לו שיש לה חבר, הגיב בלחץ ובעצבנות, באופן שתאם את מערכת היחסים האובססיבית שבעבר – אלימות, רכושנות ותוקפנות. בעבר נהג המערער לכלוא את פלונית בדירה ולמנוע ממנה קשר עם חברות ועם בני משפחה, ולא אחת איים עליה ברצח, כאשר סירבה לקיים יחסי מין, ובעת שדרש ממנה לבוא לביתו ולא לבית הוריה. לא אחת חזר המוטיב שלפיו, לדבריו, אם פלונית לא תהיה שלו הוא ירצח אותה. לדבריו, שעליהם העידה פלונית – עדות שנמצאה מהימנה, ושבאו עליה תימוכין גם בעדויות אחרות – היא "לא תהיה של אף אחד אחר" (עמוד 38 לפרוטוקול). במהלך הקשר עם המערער פחדה פלונית פן יאונה לה רע מצדו, עד כדי רצח. כך קבע בית המשפט המחוזי על סמך דברי עדותה-שלה (עמודים 82-83 לפרוטוקול), דברי חברתה (עמוד 109 לפרוטוקול) ודברי אביה (עמוד 146 לפרוטוקול). כאמור, התגבשה תכנית להברחה מן הארץ לחו"ל. אביה ליווה אותה במשך שנה. לאחר פרידת פלונית מהמערער, דווח על מרה שחורה שהמערער היה נתון בה, עד כדי דכאון ממש. הנה כי כן, המפגש המחודש עם פלונית הציף באחת את הקנאה והאובססיה, על רקע איומי העבר, ומששמע המערער מפיה של פלונית כי יש לה חבר, פעל למימוש איומיו ועשה את אשר עשה, כפי שנקבע בהכרעת הדין. בדין הורשע בניסיון לרציחתה.

14. בטרם נידרש לגזר הדין, נציין כי ב"כ המערער הפנה במהלך הדיון לפנינו ל"גיליון בדיקה ומעקב" מיום 7.11.2007 מהמרכז הרפואי על-שם שיבא בתל השומר. לפי האמור בו בדקה את המערער ד"ר לימור כהן איילון, פסיכיאטרית מומחית, "ונמצא כי הוא חולה נפש השרוי במצב של דיכאון פסיכוטי. אינו מסוגל לעמוד לדין. אינו מסוגל להבין בין מותר לאסור. מאחר ונמצא במצב פסיכוטי וזקוק לטיפול, מתאשפז בהפניית הפסיכיאטר המחוזי, ומופנה לאשפוז בהתאם למקום מגוריו". על סמך תיעוד זה, טען ב"כ המערער להתעלמות בית המשפט המחוזי ממצבו הנפשי של המערער; ולא היא. שלא כטענת ב"כ המערער, בית המשפט המחוזי נתן דעתו על מצבו הנפשי של המערער. דברי הפסיכיאטרית הנ"ל אינם ממצים. הם נכתבו סמוך לאחר מעצרו של המערער, שלושה ימים לאחר ניסיון הרצח, שאז אושפז במרכז לבריאות הנפש שערי מנשה, ושם טופל בתכשירים נוגדי דכאון וחרדה: "המערער אושפז בבית חולים פסיכיאטרי פעמים נוספות להסתכלות ונמצא, כי הוא סובל מהפרעה אפקטיבית מז'ורית, אך תופעה זו לא הייתה בעוצמה של דכאון מז'ורי. אישיותו של הנאשם אובחנה כבעלת תווים נרקסיסטיים, בלתי בשלים, המאופיינים בדפוסי התנהגות אימפולסיבית ובקושי לרסן את דחפיו התוקפניים. נמצא, כי הנאשם אינו סובל ממחלת נפש במובן המשפטי של המונח, אך הומלץ כי הוא ימצא במעקב פסיכיאטרי ארוך טווח" (עמוד 324 לגזר הדין). קביעותיו אלה של בית המשפט המחוזי לא נסתרו.

15. הערכת המסוכנות המינית מצדו של המערער כלפי קרבן מזדמן היא ברמה נמוכה, אך במצב של קשר ארוך

טווח עם אישה, הסכנה להפעלת אלימות בכלל ואלימות מינית בפרט, היא ברמה גבוהה. המערער אינו מגלה אמפתיה כלפי פלונית, קרבן העבירה, אלא מרוכז בעצמו וברחמים עצמיים. מצבה של פלונית, על-פי תסקיר קרבן העבירה, מעיק ומכביד. מלכתחילה נוצר אצלה הקשר עם המערער מחמת מחסור שחוותה בבית הוריה. עד מהרה נוצרה דינמיקה של שליטה מלאה של המערער בפלונית. בהפחדה, באיומים ובבידוד ממשפחה וחברות, הגביר המערער את תלותה בו. גם לסמים ולאכזריות נחשפה, ועוד מרעין בישין; חוסר אונים, עד כדי כניעה וציות מוחלטים. ההתעללות הנפשית והפיזית שחוותה פלונית טבועה בה. היא עודנה סובלת ממגבלות כתוצאה מן הפגיעה בניסיון הרצח. עלויות הטיפול גבוהות. פלונית חשדנית, מתקשה ביצירת קשר עם זולתה, מסתגרת, פסימית, מפוחדת. עתידה לוט בערפל, והיא נזקקת לטיפול ארוך טווח.

16. גזר הדין – 25 שנות מאסר מאחורי סורג ובריא – הוא חמור וקשה. לבד ממסכת עבירות המין, האלימות וניסיון הרצח הנדונה כאן, לא הורשע המערער בעבר. מסתבר גם שהמערער נהג לגמול חסד עם הזולת, והתנדב לעזור. הוא סובל ממצוקה. ברם, פגיעתו בפלונית – אכזריות והתעללות נמשכת – היא קשה עד מאד, גם אם "באה מאהבה" כטענתו, ומחייבת ענישה הולמת. גזר הדין מבטא שאט נפש וסלידה מן המעשים, גמול למערער על אשר עולל לפלונית, משא שתישא כל ימיה. מטבע הדברים, פחת משקלם של השיקולים האינדיבידואליים של המערער בגזירת העונש, וגבר משקלו של האינטרס הציבורי בביעור הרע, למען יראו ויראו, ולא יהינו – המערער ואחרים שכמותו – לעשות כדבר הזה. כבוד האדם של פלונית, חייה שהיו למרמס, וגופה שהיה למשיסה, אינם מאפשרים הקלה בעונש.

17. על יסוד האמור לעיל אציע לחבכי לדחות את הערעור; על הכרעת הדין ועל גזר הדין כאחד.

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

מסכים אני לפסק דינו של חברי השופט סולברג, הן באשר להרשעה הן באשר לעונש. באשר להרשעה, הערעור התמקד באישום השני, בניסיון לרצח שהמערער ביקש להמירו בחבלה בכוונה מחמירה. לעוצמת האלימות המופעלת יש כמובן משמעות בהבחנה בין עבירת הניסיון לרצח עבירת לבין החבלה בכוונה מחמירה. העוצמה שהופעלה כאן כנגד המתלוננת, כפי שתיאר חברי, המוכחת בין השאר על-ידי תוצאותיה המרות אשר עולות מתסקיר הקרבן – אינה מותירה ספק באשר לכוונה. העונש אינו קל, אך בהתחשב בשילוב בין שני אישומים חמורים, שכל אחד מהם ראוי לשנות מאסר רבות, אין מקום להתערבות בעונש. לא למותר לציין, כי גם אילו הומרה העבירה בחבלה בכוונה מחמירה, שעונשה המירבי 20 שנה, לא היה מקום בנסיבות לשינוי בעונש. אכן, הוצגו בפנינו על-ידי הסניגור המלומד מעשי התנדבות של המערער, והוא בעל עבר נקי; אך אל מול מסכת האישומים, החל מן היחסים הפתולוגיים בין המערער למתלוננת באישום הראשון וכלה באירוע הנורא באישום השני, ותוצאתם לגבי קרבן העבירה, שליבנו לה, אין מנוס מן השורה התחתונה שאליה הגענו.

המשנה לנשיאה

השופט י' עמית:

1. למראה המרצפת הכבדה שהטיח המערער בפלונת, אין ספק לטעמי כי בניסיון רצח עסקין. על כך עמד חברי השופט סולברג, ואין לי אלא להצטרף אליו ולהערתו של חברי המשנה לנשיאה השופט רובינשטיין.
2. מאחר שהערעור נסב אך ורק על ההרשעה בניסיון הרצח, התמקד חברי השופט סולברג, מטבע הדברים, בנושא זה. אלא שלמעשה הנורא של המערער ותוצאותיו הקשות על פלונת, קדמו המעשים מושא האישום הראשון, שהורתם במערכת מעוותת של יחסי שליטה ותלות מערער-מתלוננת, שהחלה עוד בהיותה קטינה בת 15. הכתובת הייתה כתובה באותיות גדולות על הקיר, אלא שמתברר כי בישראל של היום, יש חוגים מסויימים שרשויות הרווחה והמשטרה אינן מגיעות אליהם, שלא באשמתן של רשויות אלה.
3. צא ולמד כי המערער היה בגיל 40 כאשר הכיר את פלונת שהייתה בת 15, דהיינו, פער גילאים של 25 שנה (!!!). אלא שהמערער נתפס כ"איש חסד", כמי שמתקן בהתנדבות תריסים שנתקלקלו. וכך, למרות פער הגילאים ביניהם, ולמרות שפלונת אפילו לא הגיעה לטכס החינה של אחותה כי המערער לא התיר לה להגיע, ולמרות שכולם ראו כי המערער "הצמיד" אליה מלווה שנכחה בטכס האירוסין ובחתונה של אחותה על מנת שתשמור עליה, ולמרות שהאחות ידעה כי המערער אוסר על פלונת לעבוד ואף נועל אותה בביתו, ולמרות שפלונת סיפרה, לאחר שחזרה לביתה, כי המערער איים עליה וחנוק אותה - למרות כל אלה, לא נעשה דבר. כאשר הגיעה פלונת לגיל 18, המערער נטל אותה לדירתו ורק לאחר כשנה עלה בידי האב לאתר את מקום מגוריה עם המערער.
4. מורתה לשעבר של פלונת בכיתה ט' בפנימייה, סיפרה כי הבינה שפלונת מתגוררת עם המערער, והיא חשבה שהדבר לא ראוי בשל היותם לא נשואים. המורה סיפרה בחקירתה במשטרה כי המערער שמר מאוד על פלונת, חשש שאחרים יביטו בה או שתסתובב בחוץ, והיא שמעה מפלונת כי במהלך מגוריהם המשותפים המערער כלא אותה בדירה ואף נאלצה לקיים עימו יחסי מין שלא ברצונה. האם המורה פנתה למשטרה? לרשויות הרווחה? נראה כי המורה הוטרדה יותר מהעובדה שהשניים מתגוררים יחדיו על אף שאינם נשואים. לאחר שהמערער סיפר למורה שאחד הרבנים המליץ לו להינשא לפלונת, היא נתלוותה למערער ולפלונת לפגישה אצל אותו רב, שלאחר שיחה יעץ לשניים להיפרד. לגרסתה של המורה, אותו רב אף המליץ להבריא את המתלוננת לחו"ל. מהעדות עולה כי המילים "תלונה" ו"משטרה" אפילו לא עלו במחשבתה של המורה או של אותו רב. אציין כי המורה סיפרה שניסתה למצוא למערער בת זוג אך חששה להציע לו "שידוך" עקב התנהגותו האלימה שכללה גם התפרצויות מילוליות כלפיה וכלפי בעלה.
5. מעסיקו של המערער סיפר במשטרה כי המערער "פשוט השתלט עליה, הבחורה הייתה יושבת בבית נעולה" והוא שמע את המערער אוסר על פלונת לצאת מהדירה לבדה.
6. לאחר שמלאו לפלונת 18, המערער שלח אותה למדרשה בירושלים כדי "שתתחזק" וכדי שישכנעו אותה להתחתן עימו. מנהלת המדרשה הצליחה לדובב את פלונת שסיפרה לה כי המערער אנס אותה וניסה לחנוק אותה, וכי היא פוחדת מהמערער. מנהלת המדרשה ניסתה להניא את המערער ממחשבתו להינשא לפלונת לאור פער הגילאים הגדול, והיא זיהתה כי המערער היה אובססיבי כלפי פלונת. הן הוריה של פלונת והן מנהלת המדרשה חששו כי המערער ינסה לפגוע בה, ואף חששו כי המערער מסוגל לעקוב אחריה גם למקום מושבה בחו"ל, ולכן אביה של פלונת ליווה אותה משך כשנה לכל אשר תלך. לזכותה של מנהלת המדרשה אומר כי העלתה את האפשרות לפנות למשטרה, אך פלונת, שהייתה לכודה במערכת היחסים בינה לבין המערער, אמרה לה כי אינה מוכנה להתלונן נגד המערער.

7. דומה כי את מקומם של רשויות המדינה תפסו גורמים אחרים "לא ארציים". אביה של פלונית סיפר כי התנגד לקשר ביניהם אך בתו לא שעתה לעצתו, מאחר שלדבריו המערער הטיל עליה מעין כישוף. המערער מצידו סיפר לשוטרים כי רצה להתחתן עם פלונית אך היא כישפה אותו וניצלה את טוב ליבו. גם בבית המשפט טען המערער כי פלונית ובני משפחתה ניצלו את טוב ליבו והטילו עליו כישוף. גם אחותו של המערער העידה שהמערער סיפר לה שהיה נתון תחת כישוף, היא עצמה ראתה עדויות לכך בבית המשפחה והיא מאמינה כי פלונית הייתה אחראית לכישוף.

גם לקרימינולוגית הקלינית שערכה את הערכת המסוכנות סיפר המערער כי היה תחת הכישוף של המשפחה של פלונית וכי הרבנים שפנה אליהם אמרו לו שיש עליו "עין רעה גדולה וכישופים נון סטופ".

ואין לקורא אלא להיאנח ולהצר על הדרך בה נתגלגלו הדברים עד לאירוע הקשה שהותיר את המתלוננת נכה ופגועה לכל ימי חייה.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, כ"ח באב התשע"ה (13.8.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה